NOS Journaal in Makkelijke Taal 6 Januari 2025 t/m 10 Januari 2025

Inhoudsopgave

1	Oekraïne valt Rusland aan, nieuwe regels voor pensioen, zeehonden- opvang Pieterburen gaat dicht	2
2	Reclames om criminaliteit te melden, aardbeving in Tibet en prijzen stijgen opnieuw	5
3	Brievenbussen overdag leeggemaakt, Russische schepen op Noordzee, geldzorgen voor dierenopvang	8
4	Apotheken dicht door staking, grote natuurbranden in Los Angeles, bijzonder onderzoek bij dam	11
5	Fouten in archief over Tweede Wereldoorlog, nog veel branden in VS, bier zonder alcohol populair	14

Datum: 6-Januari-2025

De video kijken op YouTube

1 Oekraïne valt Rusland aan, nieuwe regels voor pensioen, zeehondenopvang Pieterburen gaat dicht

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Jeroen Tjepkema.

In dit Journaal gaat het over de oorlog in Oekraïne. Oekraïne is een grote aanval begonnen op een gebied in Rusland. Het gaat over pensioenen. Straks kan je een deel van je pensioen direct krijgen als je stopt met werken. En we vertellen over de zeehondenopvang in Pieterburen. Die is vanaf vandaag gesloten.

Oekraïne is een grote aanval begonnen in Rusland. De Oekraïners proberen daar land te veroveren. En dat lijkt ze te lukken. De gevechten zijn vooral bij de grens in het noorden van Oekraïne. Daar nemen Oekraïense militairen Russisch gebied in. Hoeveel land de militairen hebben ingenomen is onduidelijk. Er zijn ook geen beelden van de aanval. Deze beelden zijn van eerdere gevechten in het gebied. Dat Oekraïne nu land heeft ingenomen, is bijzonder. De laatste tijd verloor Oekraïne juist veel land aan Rusland. De oorlog in Oekraïne duurt nu bijna 3 jaar. Veel gebouwen zijn kapot en mensen zijn gevlucht. En de Russen hebben nog altijd een behoorlijk deel van Oekraïne bezet. Oekraïne is een groot land. Dat er eerst zo uit zag. Nu ziet het er zo uit. Het gestreepte deel heeft Rusland ingenomen. Dit kleine blauwe deel heeft Oekraïne nu waarschijnlijk van Rusland afgepakt. Het is maar een klein stukje. Het is wel een belangrijk stukje, zegt deze deskundige. Ze willen Rusland laten zien dat Oekraïne niet alleen kan verliezen. Dat Oekraïne ook een klap kan uitdelen. En voor de Oekraïense vechtlust is het belangrijk om te laten zien dat ze niet alleen verliezen, maar dat ze ook een stukje kunnen winnen. Er is nog een reden waarom het handig is dat Oekraine nu een stukje Rusland heeft. Dat heeft te maken met de nieuwe Amerikaanse president: Donald Trump. Over twee weken heeft hij het voor het zeggen in Amerika. Donald Trump heeft gezegd dat hij snel een einde wil aan de oorlog. Hij is van plan veel minder geld en wapens naar Oekraïne te sturen. Voor dat land wordt het dan moeilijker om door te vechten. Donald Trump wil dat de leiders van Oekraïne en Rusland met elkaar gaan praten over vrede. Maar voor het zover is, probeert Oekraïne nog wat Russisch grondgebied in te nemen. Deze deskundige vertelt waarom ze dat doen. Dan heeft Oekraïne een stuk Rusland te pakken. Dat zal Poetin niet fijn vinden. Die wil dat vast wel ruilen voor een stuk Oekraïne. En zo heeft Oekraïne meer kans om land dat ze verloren hebben weer terug te krijgen. De gevechten op Russisch grondgebied zijn nog steeds bezig. Hoeveel grond Oekraïne precies heeft ingenomen zal later pas duidelijk worden.

U kijkt naar het NOS Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met nieuws over het pensioen. Vanaf de zomer gaat waarschijnlijk een nieuwe regel in. Daardoor wordt het mogelijk om bij de start van je pensioen gelijk een deel van je pensioengeld te ontvangen. Van dat geld kunnen mensen bijvoorbeeld een nieuwe boot een caravan of camper kopen. In deze winkel zien sommige mensen dat wel zitten. Je krijgt toch opeens een ander leven. Met de camper. Als een stukje van je pensioen daarmee kan helpen Ja, ik denk het wel. Als je een jaar na je pensioen overlijdt heb je die 10 procent wel alvast binnen. De erfgenamen dan. Ja, of mijn vrouw. En die gun ik het. Een pensioen is geld dat je krijgt als je stopt met werken. In Nederland begint je pensioen als je 67 jaar oud bent. Mensen die werken, sparen elke maand een klein bedrag: pensioenpremie. Dat is een soort spaarpot. Daar wordt later het pensioen uit betaald. Een groot bedrag van je pensioen laten uitbetalen, dat klinkt leuk. Maar er kunnen ook nadelen aan zitten. Doordat er meer geld binnenkomt dan normaal kunnen mensen hun toeslagen verliezen. Zoals huurtoeslag of zorgtoeslag. Dat heeft vooral gevolgen voor mensen met een lager inkomen. Deskundigen zeggen daarom dat mensen goed moeten nadenken over de gevolgen. Kan dat allemaal? Hoe gaat dat met je toeslagen en belastingen? Je moet goed kijken of zo'n bedrag ineens past bij je situatie. Je krijgt dan in de rest van je pensioentijd minder geld per maand. Dus je moet er over nadenken van tevoren. Je moet je er heel goed in verdiepen. De regering denkt erover na om een speciale website te maken. Daar kunnen mensen dan meer informatie krijgen. En uitrekenen of het slim is om een deel van hun pensioen eerder te krijgen.

De bekendste dierenopvang van Nederland is gesloten. Pieterburen. 50 jaar lang werden daar zeehonden opgevangen. Maar nu gaan ze verhuizen naar een ander dorp. Het opvangcentrum staat in Pieterburen. Per jaar werden zo'n 200 zieke zeehonden daar opgevangen. Dat begon al in 1971. Dat kwam toen op tv. Voor de kust van Groningen worden in deze tijd wel eens in de steek gelaten zeehondenbaby's aangetroffen. Er is een redding voor ze mogelijk in een opvangcentrum in Pieterburen. Sindsdien zijn er duizenden zeehonden geholpen. En die zijn daarna weer vrijgelaten. Het opvanggebouw in Pieterburen is oud geworden. Daarom verhuizen ze naar een nieuwe plek, even verderop. Een stukje verderop, in het dorp Lauwersoog komt de nieuwe zeehondenopvang te staan. De dieren hebben hier meer ruimte en wonen dichter bij het water. De verhuizing voelt dubbel, vertelt een medewerker. Het is heel spannend. We gaan iets nieuws doen. Daar hebben we veel zin in. Maar het is ook een beetje droevig, want we gaan hier weg. De nieuwe zeehondenopvang gaat in april open.

En dan nog het weer. Het waaide vandaag hard. Ook vanavond blijft het waaien. Vooral in het noorden van Nederland kan het hard waaien. Morgen regent het zo nu en dan.

Maar soms schijnt ook de zon. Het wordt morgen 4 tot 6 graden.

In dit Journaal ging het over de oorlog in Oekraïne. Oekraïne is een grote aanval begonnen op een gebied in Rusland. Het ging over pensioenen. Straks kan je een deel van je pensioen direct krijgen als je stopt met werken. Maar dat is niet altijd een goed idee. En we vertelden over de zeehondenopvang in Pieterburen. Die is vanaf vandaag gesloten. Een nieuwe opvang opent in april. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan!

Datum: 7-Januari-2025

De video kijken op YouTube

2 Reclames om criminaliteit te melden, aardbeving in Tibet en prijzen stijgen opnieuw

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal en ik ben Jeroen Overbeek.

In dit Journaal gaat het over tv-spotjes van de politie. We laten zien dat er in Tibet een aardbeving is geweest. En we vertellen dat de prijzen in Nederland blijven stijgen.

Mensen die iets verdachts zien op straat, moeten dat vaker melden. Die oproep doen de politie en de minister. Ze hopen criminelen eerder te kunnen pakken door die meldingen. Binnenkort starten ze daarom met speciale spotjes op televisie. In de tv-spotjes laten ze zien wat verdachte situaties zijn. Raar man dat daar alleen 's avonds laat mensen komen. Ja. Weird, toch? Ontdek hoe je een drugslab herkent en wat jij en je buren kunnen doen op ontdekmisdaad.nl. De minister die erover gaat legt uit waarom ze de spotjes uitzenden op tv. We zien dat er in een heleboel wijken in Nederland sprake is van georganiseerde criminaliteit. Criminelen die drugslabs hebben naast woningen explosieven die worden opgehangen. Deze campagne is er voor al die mensen die wat zien en denken 'wat vreemd eigenlijk' kunnen kijken van: Is het eigenlijk vreemd? Of is het ook verdacht? En als het ook verdacht is dan kunnen ze er wat mee. Buurtbewoners kunnen de politie dus helpen. Want criminele dingen gebeuren vaak middenin woonwijken. Dat hebben ze in de wijk Schammenkamp ook gemerkt. Schammenkamp ligt in de stad Rotterdam. In de wijk ontplofte vorig jaar een drugslaboratorium. De mensen die hier wonen snappen dat de politie hulp vraagt bij het opsporen van criminelen. Zeker wel. Ja. Ze kunnen het allemaal niet meer alleen aan. Het is allemaal te veel voor ze. Dat blijkt wel. Maar de buurtbewoners weten niet of ze het zelf zouden melden als ze iets verdachts zien. Er gebeuren zoveel gekke dingen in Rotterdam. Dus dan kan je wel continu aan de bel hangen. Het ligt eraan wat voor knakker dat je ziet en dan houdt het op natuurlijk. Als het een enge is dan ga je het niet doen. Sowieso niet. De minister hoopt toch dat mensen het niet voor zichzelf houden als ze verdachte dingen zien. Mensen kunnen het zeggen tegen een wijkagent of bellen naar het politiebureau. Een melding kan ook anoniem, dus zonder je naam te noemen.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met een zware aardbeving in Tibet. Daarbij zijn bijna 100 mensen omgekomen. De aardbeving gebeurde in Tibet. Op deze plek was de beving het ergst. Hier is te zien hoe de aarde begon te schudden. In het gebied komen vaker aardbevingen voor maar deze was wel heel zwaar. Veel huizen en

wegen zijn beschadigd of verwoest. Reddingswerkers proberen nog mensen onder het puin vandaan te halen. Tot nu toe hebben zeker 95 mensen de beving niet overleefd. En meer dan 100 mensen zijn gewond geraakt. Veel is nog onduidelijk. De beving was namelijk in een gebied met veel bergen. Sommige dorpen zijn lastig te bereiken. Laura van Megen is journalist van de NOS. Zij volgt het nieuws over de beving in Tibet. Volgens haar hebben reddingswerkers het moeilijk. Op dit moment is reddingswerk moeilijk omdat er weinig wegen zijn. Want het gebied bevindt zich hoog in de bergen. En een deel van die wegen is kapot gegaan door die aardbeving. En omdat reddingswerkers dus moeilijk in het gebied kunnen komen en omdat mensen buiten moeten slapen omdat huizen kapot zijn vreest men dat er meer slachtoffers zullen zijn. Buiten overleven is daar nu heel moeilijk. Omdat het er 's nachts wel 20 graden kan vriezen. Mensen die hun huis zijn kwijt geraakt, hebben dus snel hulp nodig.

De prijzen in ons land blijven stijgen. Niet alleen van boodschappen maar bijvoorbeeld ook van de huur of van benzine. En volgens deskundigen blijft dat nog wel even zo. Deskundigen hebben het over een hoge inflatie. Inflatie betekent dat alles duurder wordt zoals bijvoorbeeld de boodschappen in de supermarkt. Daardoor kunnen mensen minder kopen voor hetzelfde geld. Het geld van mensen wordt dus minder waard. Veel mensen merken zelf ook dat alles duurder wordt. Je schrikt steeds vaker van de kassabon. Mensen in deze winkelstraat merken het vooral aan de boodschappen. Met name de boodschappen bij de supermarkt zijn sterk gestegen en dat is soms een tegenvaller. Ik woon op mezelf en ik verbaas me altijd over de rekening bij de kassa. Nou ja, de boodschappen zijn duurder. natuurlijk. Vakanties zijn we nu aan het boeken en zijn gestegen. Dus dat voelen we wel, ja. Wat ik ervan merk is dat veel jongeren van mijn leeftijd moeite hebben om rond te komen aan het einde van de maand. Ik denk dat dat best wel zorgwekkend is. Ik heb ook geen idee hoe lang wij dit nog kunnen volhouden zeg maar. Maar vooralsnog so far so good. Maakt u zich daar zorgen over? Nog niet, nee. De inflatie is in Nederland hoger dan in veel andere landen in Europa. En dat heeft verschillende redenen. Een economieverslaggever van de NOS legt uit hoe het kan dat de prijzen in Nederland blijven stijgen. Sommige producten zijn duurder geworden door de overheid. Want die wil dat we minder roken, minder alcohol drinken en minder frisdrank met suiker drinken. En ze hebben die producten duurder gemaakt door de belasting te verhogen. Daardoor merk je dat sommige producten duurder zijn. Maar ook los daarvan is het leven duurder geworden. De huren zijn bijvoorbeeld gestegen. Daar zijn afspraken over gemaakt dat ook dit jaar, in 2025, de huren weer mogen stijgen. Dus je gaat ook dit jaar merken dat het leven duurder wordt. Als je daar geen last van wil hebben, dan moet je of bezuinigen. Of ervoor zorgen dat je op een of andere manier meer geld krijgt. Bijna alles is dus duurder geworden. Maar een paar dingen zijn goedkoper geworden. Zoals speelgoed en huishoudelijke apparaten zoals stofzuigers en koffiezet-apparaten.

En dan het weer. Vandaag hadden we op sommige plaatsen hagel en natte sneeuw. Vanavond vallen er nog enkele buien. Soms zit daar ook hagel of natte sneeuw bij. Dan kan het ook even glad worden. Morgen overdag blijft het vrijwel droog. Het wordt 3 tot 6 graden. In de avond kan het in Limburg gaan sneeuwen.

In dit journaal ging het over tv-spotjes van de politie. Daarin vragen ze om hulp. We lieten zien dat er bij een aardbeving in Tibet mensen om het leven zijn gekomen. En we vertelden dat veel dingen in Nederland weer duurder zijn geworden. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan.

Datum: 8-Januari-2025

De video kijken op YouTube

3 Brievenbussen overdag leeggemaakt, Russische schepen op Noordzee, geldzorgen voor dierenopvang

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal en ik ben Jeroen Tjepkema.

In dit journaal gaat het over PostNL. Het bedrijf gaat bij veel brievenbussen overdag al de post ophalen voor vijf uur. Het gaat over de Nederlandse marine. Die vaart op zee steeds vaker mee met Russische schepen. En we vertellen dat opvangplekken voor dieren zich zorgen maken. Ze moeten veel meer betalen voor diervoer.

Kaarten en brieven worden straks niet meer op hetzelfde moment opgehaald. Nu worden de brievenbussen bijna elke dag om vijf uur 's middags nog leeggehaald. Maar over een maand gebeurt dat niet meer. Jarenlang haalden postbodes om vijf uur 's middags deze oranje brievenbussen leeg. Maar PostNL, het bedrijf dat de post bezorgt, stopt daar mee. Dat doen ze omdat het te duur is om alle brieven en kaarten op hetzelfde moment op te halen. Er zijn namelijk veel postbodes en busjes voor nodig. En dat kost geld. Bezorgers die overdag pakketten bij mensen thuisbrengen rijden straks ook langs de brievenbus om die te legen. Door brievenbussen overdag leeg te laten halen door pakketbezorgers hoopt PostNL geld te besparen. Het gaat namelijk al een lange tijd niet goed met het postbedrijf. Dat vertelt deze economie-verslaggever van de NOS. Dat komt omdat we met z'n allen veel meer zijn gaan e-mailen en minder brieven sturen. Dat merk je misschien zelf ook wel, dat er minder post op de mat valt. En daarom is PostNL aan het kijken hoe ze geld kunnen besparen. Dus ze hebben heel veel brievenbussen weggehaald de prijs van de postzegel is verhoogd ze bezorgen nog maar vijf dagen per week post in plaats van zes. En ze zoeken ook nog andere manieren om geld te besparen en dit is daar eentje van. Een aantal brievenbussen wordt nog wel om vijf uur 's middags leeggehaald. Die staan op drukke plekken zoals bij treinstations of in een winkelcentrum.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met nieuws over de Nederlandse marine. Die vaart steeds vaker mee met Russische schepen om ze in de gaten te houden. Nederland denkt dat de Russen stiekem onderzoek doen naar belangrijke kabels op de bodem van de zee. En dat Rusland die kabels later misschien wil beschadigen. De kabels in zee zijn belangrijk om landen met elkaar te verbinden. Bijvoorbeeld voor internet. De afgelopen tijd gingen meerdere kabels op de zeebodem kapot. Zoals hier in de Oostzee. Een schip liet expres het anker in zee vallen. En sleepte daarmee over de zeebodem. Daardoor gingen meerdere kabels stuk. Waarschijnlijk gebeurde dat in

opdracht van Rusland. Deskundigen denken dat Rusland al vaker kabels beschadigde. Dat doen de Russen expres, denkt deze deskundige. Eén keer kan een ongeluk zijn. Twee keer kan toeval zijn. Maar drie keer of meer, dat is echt wel een patroon. Ik zou zeggen: dit is geen ongelukje, geen toeval meer. Dit is opzet. Hij denkt dat Rusland wil laten zien dat ze ons op deze manier kunnen aanvallen. Ook in de Noordzee varen Russische schepen. De Nederlandse marine denkt dat een aantal van die schepen ook spioneert, en kijkt waar belangrijke kabels liggen. De marine houdt die schepen dan extra in de gaten. En dat gebeurt dus steeds vaker. Dit gebied van de Noordzee hoort bij Nederland. Op de zeebodem liggen allerlei belangrijke kabels en leidingen. Zoals kabels voor internet, stroomkabels en gasleidingen. Als die kabels stukgaan, dan heeft Nederland daar last van. Schepen mogen gewoon varen in de Noordzee. Ook Russische schepen mogen hier komen. Soms valt op dat die Russische schepen zich raar gedragen. Ze varen dan op hetzelfde stukje een paar keer heen en weer. Precies boven belangrijke kabels. De Nederlandse marine denkt dat die schepen op dat moment spioneren. Om te weten hoe ze die kabels kapot kunnen maken. De marine wil Rusland laten zien dat ze goed opletten. En vaart daarom mee. Zo wil Nederland voorkomen dat schepen kunnen spioneren of kabels kapot kunnen maken. Volgens de marine werkt het meevaren. Als er een marineschip in de buurt is varen de Russische schepen meteen door.

Kinderboerderijen en andere opvangplekken voor dieren maken zich zorgen. Door nieuwe regels moeten ze meer betalen voor bijvoorbeeld diervoer. De overheid heeft namelijk de belasting verhoogd op veel producten die een kinderboerderij of dierenopvang gebruiken. De belasting ging van 9 procent naar 21 procent. Voor hetzelfde voer moet dus meer worden betaald. En dat geldt ook voor producten waar de dieren op liggen zoals stro en zaagsel. Deze man met een ezelopvang heeft daar last van. Normaal betalen wij 9 procent op een bedrag wat je moet betalen. En nu moeten wij 12 procent meer betalen omdat het verhoogd is naar 21 procent. Als je dat over een jaar uitrekent, dan gaat het duizenden euro's die je dan meer moeten betalen. We moeten dus iets gaan bedenken, een nieuwe bron van inkomsten om dat allemaal weer voor elkaar te krijgen. Dus daar moeten we nog even creatief over nadenken. Heeft u al ideeën? Nou, eigenlijk nog niet. Veel kinderboerderijen krijgen geld van de gemeente. Vaak is het bedrag dat zij krijgen elk jaar even hoog. Omdat het voer nu duurder is moeten sommige kinderboerderijen misschien minder dieren houden. Maar ze hoeven waarschijnlijk niet dicht. Dat denkt deze man, die opkomt voor kinderboerderijen. Nee, ik denk niet dat door dit kinderboerderijen op omvallen staan. Het wordt wel lastiger om goed overeind te blijven. Het gevolg kan zijn dat als er geen oplossing komt kinderboerderijen wat minder dieren zullen moeten gaan houden. Is het een ramp? Nee. Is het vervelend? Ja. De dieren zullen in ieder geval niet minder eten krijgen. Gelukkig zijn beheerders van kinderboerderijen verstandige mensen, dus ze zullen de dieren er niet onder laten lijden.

En dan het weer. Vandaag was op veel plekken de zon te zien. Vanavond gaat het sneeuwen in Limburg. In Zeeland en Brabant valt soms natte sneeuw. De temperatuur ligt net boven nul. Morgen sneeuwt het vooral in de ochtend. Daarna gaat de zon soms schijnen. Het wordt 1 tot 6 graden.

In dit journaal ging het over PostNL. Het bedrijf gaat vanaf volgende maand brievenbussen eerder legen. We vertelden dat de Nederlandse marine steeds vaker meevaart met Russische schepen. Zo wordt voorkomen dat die schepen belangrijke kabels stuk kunnen maken. En het ging over kinderboerderijen en opvang voor dieren. Die maken zich zorgen over diervoer dat duurder is. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan.

Datum: 9-Januari-2025

De video kijken op YouTube

4 Apotheken dicht door staking, grote natuurbranden in Los Angeles, bijzonder onderzoek bij dam

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Jeroen Tjepkema.

In dit journaal gaat het over medewerkers van apotheken. Die werken vandaag en morgen niet omdat ze meer loon willen. We laten zien dat er bij de Amerikaanse stad Los Angeles grote natuurbranden zijn. Nog nooit was het daar zo erg. En het gaat over de Oosterscheldekering. Die dam heeft onderhoud nodig.

Vandaag startte daarvoor een bijzonder onderzoek. De meeste apotheken zijn vandaag en morgen dicht. Dat komt doordat de medewerkers staken, ze werken niet. Zij voeren actie omdat ze meer geld willen verdienen. Bijna 2000 apotheken zijn gesloten. Dat betekent dat mensen hun medicijnen niet kunnen ophalen of bestellen. Alleen voor een noodgeval zijn de apotheken open. Met de actie willen medewerkers aandacht vragen voor een hoger loon. Ook willen ze dat het minder druk is op hun werk. Deze vrouw werkt in een apotheek en komt op voor de werknemers. Als er niks verandert denkt zij dat er uiteindelijk veel mensen zullen stoppen. Wij willen dat mensen in hun eigen wijk medicijnen kunnen ophalen. En niet dat er zo'n personeelstekort komt dat er geen apotheken meer in de wijken zijn. Dat zou betekenen dat mensen langer moeten gaan reizen. Nu wordt er al een beetje gemopperd: 'De mensen in de apotheek staken, hoe moet dat nou?'Laat staan als er apotheekmedewerkers verdwijnen dan zijn er helemaal geen apotheken meer. Er is vooral boosheid dat niet alle medewerkers in apotheken hetzelfde verdienen. Medewerkers die in een apotheek van een ziekenhuis werken krijgen bijvoorbeeld meer geld. En dat moet anders, vertelt de vrouw die in een normale apotheek werkt. Oneerlijk is het verschil dat medewerkers in ziekenhuizen en apotheken die dezelfde diploma's hebben een hoger loon in het ziekenhuizen krijgen. En het kan niet zo zijn dat wij dan maar achter blijven lopen. De lonen zijn gewoon erg laag. Het verschil tussen onze collega's van de ziekenhuizen daar zit per maand ongeveer 700 euro ongeveer tussen. Ze hoopt dat door de actie het loon van alle werknemers van apotheken gelijk wordt.

U kijkt naar het NOS Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met nieuws uit de Amerikaanse stad Los Angeles. Er zijn daar grote branden. Vijf mensen zijn daarbij omgekomen. En meer dan 100.000 mensen zijn op de vlucht. Het lukt de brandweer maar niet om het vuur uit te krijgen. Los Angeles is een grote stad in Amerika. En ligt hier aan de kust. Op verschillende plekken zijn er branden uitgebroken. Ook de beroemde

Hollywood heuvel staat in brand. Daar staan grote villa's. De brandweer heeft grote moeite met blussen. Het vuur verspreidt zich snel. Blusvliegtuigen en helikopters vliegen af en aan. Zij halen water uit bijvoorbeeld meren of uit de zee. Meer dan 2000 huizen zijn al verwoest. Volgens deskundigen zijn het de ergste branden die daar ooit zijn geweest. In Los Angeles wonen ook Nederlanders. Zoals Loeke de Waal. Zij woont in het centrum van de stad. Daar is ze nu nog veilig. Maar zo voelt ze zich niet. Er is heel veel stress, chaos en ook paniek. Ook de mensen die hier zijn opgegroeid hebben dit niet of zelden meegemaakt. Dat maakt het wel eng. De meeste mensen zijn nu wel van alles op de hoogte. Weten precies waar de branden zijn. Omdat je je zorgen maakt over jezelf, je vrienden en familie. Er zijn vaker branden in het gebied, maar niet zo veel tegelijk. De branden zijn ook meestal verder weg van de stad. En in de zomer, terwijl het daar nu winter is. Dat de branden in deze periode konden ontstaan komt doordat de laatste tijd vaak een harde, warme wind waaide. Ook heeft het er maandenlang niet geregend. Het is er dus erg droog. Zo kan er makkelijk brand ontstaan. Wat de oorzaak is van de branden in Los Angeles moet nog worden onderzocht. Er zijn wel al mensen opgepakt, die verdacht worden van brandstichting. De Oosterscheldekering is toe aan onderhoud en daarbij moet er heel wat gebeuren.

De Oosterscheldekering is een bouwwerk dat ons land beschermt tegen de zee. Vandaag begon het onderzoek naar hoe dat onderhoud het beste kan gebeuren. Daarvoor bouwden onderzoekers de Oosterscheldekering hier in het klein na. Dit is de echte waterkering. Al bijna 40 jaar beschermt dit bouwwerk ons land tegen de zee. De Oosterscheldekering ligt in Zeeland. De Oosterscheldekering werd gebouwd na een grote overstroming in 1953. Daarbij vielen veel doden. Om zo'n grote ramp te voorkomen werden overal dammen gebouwd. De Oosterscheldekering is bijzonder. De dam kan open en dicht. Normaal staat hij open en komt het zeewater achter de dam. En dat is belangrijk voor de vissen en vogels die daar leven. Als het stormt, gaat de dam dicht en wordt het land beschermd. De Oosterscheldekering is bijna 40 jaar oud en moet regelmatig worden onderhouden. Onderzoekers kijken wat er moet gebeuren om de dam klaar te maken voor de toekomst. Dat gebeurt dus hier met de kleine nagebouwde Oosterscheldekering. Deze onderzoeker kijkt zo of de dam ons nog kan beschermen als het water in de zee stijgt. Met dit model willen we heel precies meten welke krachten het water uitoefent op de kering. Zowel van golven als door stroming. De kering voldoet nu aan alle eisen. En er wordt ook uitgebreid onderhoud aan gedaan. Maar op langere termijn is wel de vraag: Wat gaat klimaatverandering doen? En dat is heel onzeker. Maar door deze testen te doen kunnen we in ieder geval kijken tot hoe ver we de kering kunnen belasten. Dus welke waterstand kan die uiteindelijk maximaal aan. Het onderzoek gaat nog een tijdje duren. Daarna start het onderhoud aan de Oosterscheldekering dat gaat nog tientallen jaren duren.

En dan nog het weer. Vandaag zag het er zo uit in Limburg en Brabant. Op sommige

plekken viel meer dan 5 centimeter sneeuw. Vanavond trekken er buien over het noorden en midden van het land. Het kan ook sneeuwen en het is 0 tot 4 graden. Ook morgen kan 't soms nog sneeuwen. Er is ook flink wat zon en het wordt 1 tot 6 graden.

In dit journaal ging het over medewerkers van apotheken. Die staken omdat ze meer willen verdienen. We lieten zien dat er grote natuurbranden zijn in Los Angeles. En het ging over onderhoud aan de Oosterscheldekering. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan.

Datum: 10-Januari-2025

De video kijken op YouTube

5 Fouten in archief over Tweede Wereldoorlog, nog veel branden in VS, bier zonder alcohol populair

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. Ik ben Winfried Baijens.

In dit journaal vertellen we over een archief met informatie uit de Tweede Wereldoorlog. Daar is namelijk discussie over. We laten zien dat in de Amerikaanse stad Los Angeles duizenden huizen en gebouwen zijn verwoest door branden. En het gaat over bedrijven die bier zonder alcohol maken. Al een week lang is er discussie over een groot archief over de Tweede Wereldoorlog.

In dat archief zit informatie van vroeger. Over mensen die in de oorlog hebben samengewerkt met de Duitse bezetters. Sinds een week kan iedereen in dat archief kijken. Daar is niet iedereen blij mee, want er staan ook fouten in. Dit is dat archief. In het archief zit informatie over meer dan 400.000 mensen. Ze zijn onderzocht of ze iets ergs hebben gedaan tijdens de oorlog. Nu 80 jaar na de oorlog is het archief openbaar gemaakt. Veel mensen zijn er nieuwsgierig naar. Ze kunnen op de computer kijken of er een familielid of bekende in staat. Als dat zo is, kan alle informatie over die persoon worden bekeken. Wie dat wil moet een afspraak maken bij het archief. Daarvoor is nu al een flinke wachtlijst. Het archief is nu een week te bekijken. En in die week is er veel discussie over gekomen. Er staan namelijk ook mensen in die niks slechts hebben gedaan tijdens de oorlog. Bijvoorbeeld van Joodse slachtoffers of mensen uit het verzet. Daarom willen mensen dat namen van onschuldigen uit het archief worden gehaald. Maar de minister die er over gaat vindt dat niet nodig. Het is een kaartenbak waar mensen in zitten die beschuldigd zijn maar ook valselijk beschuldigd zijn. Soms om hele nare redenen, omdat iemand een hekel had aan zijn buren. Alle namen zitten in het archief. En het is niet aan het Nationaal Archief om nu namen eruit te halen. Deze man is het daar niet mee eens. De naam van zijn opa staat in het archief. Maar zijn opa werkte niet samen met de Duitsers. Hij was juist een verzetsheld. Hij was politieman. En als politieman probeerde hij in en om Heemstede zo veel mogelijk informatie te gebruiken om mensen te helpen. En hij was met een groep mensen bezig om zich toch te verzetten tegen de Duitsers. Als familie vinden we het niet zo erg maar voor hem vind ik het eigenlijk niet kunnen. Het archief wil geen namen weghalen. Ze zeggen dat niet alles in een archief hoeft te kloppen. Het archief verzamelt wat er toen is gezegd en geschreven. Of het nou waar is of niet.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met de natuurbranden in

de Amerikaanse stad Los Angeles. Al dagenlang zijn daar grote branden. En het lukt de brandweer maar niet om het te blussen. Tien mensen zijn omgekomen en 180.000 mensen zijn hun huis uit gevlucht. Los Angeles is een grote stad in Amerika. Het ligt hier, aan de kust. Op verschillende plekken zijn branden uitgebroken. Ook de beroemde Hollywood-heuvel stond in brand. Daar staan grote villa's. De brandweer probeert het vuur te blussen, maar dat is moeilijk. Doordat het hard waait, verspreidt het vuur zich snel. Volgens deskundigen zijn het de ergste branden ooit in Los Angeles. Duizenden huizen zijn verwoest. Zoals het huis van deze vrouw. Na de brand ging ze langs bij haar huis. Daar is weinig van over. Een journalist van de NOS is in het gebied waar de branden het ergst zijn. Je ziet dus heel veel uitgebrande huizen. Dan opeens weer huizen waar niets mee aan de hand is. Dan weer autowrakken die compleet uitgebrand zijn. Allemaal heel dicht bij elkaar, het is heel gek om te zien. Alles smeult hier nog na. Elektriciteitskabels zijn hier ook allemaal naar beneden gevallen. Dit is de kustlijn, dat zie je nu niet. Maar alle huizen die hier stonden zijn allemaal afgebrand.

Bier zonder alcohol is populair en wordt veel gedronken. Dat merken ze ook bij bedrijven waar bier wordt gemaakt. Sommige van die bedrijven maken meer alcoholvrij bier, dan bier met alcohol. Dit is zo'n plek waar bier wordt gemaakt, een bierbrouwerij. In deze grote vaten wordt het bier gebrouwen. Deze man is de directeur van de brouwerij. Vroeger maakten ze hier alleen bier met alcohol. Maar nu is meer dan de helft van al het bier dat hier wordt gemaakt zonder alcohol. Er zijn hele generaties in Nederland die nog steeds geloven dat alcoholarm bier of alcoholvrij bier iets mist. Wij proberen ze elke dag weer te overtuigen dat dat absoluut niet aan de hand is. Het zijn een van de meest smaakvolle bieren die je kan kopen. Deze maand wordt er waarschijnlijk meer alcoholvrij bier gedronken omdat het Dry January is, droge januari. Daarmee wordt bedoeld dat mensen de hele maand januari geen alcohol drinken. Organisaties die zich bezighouden met verslavingen maken daar nu reclame voor. Dat doen ze met video's op sociale media, zoals Facebook. Het is wel eens tijd om het drinken even op pauze te zetten. Met de filmpjes willen ze laten zien dat het beter is om geen of weinig alcohol te drinken. In deze bierbrouwerij zijn ze blij dat bier zonder alcohol vaker wordt gedronken. Toch denkt deze directeur dat mensen nooit helemaal zullen stoppen met het drinken van alcohol. Of wij ooit gaan stoppen met de bieren met alcohol, weet ik niet. Wij houden ervan om te zeggen dat wij dat brouwen wat de markt graag wil. En persoonlijk denk ik dat de mensheid altijd wel een beetje alcohol wil hebben.

En dan nog het weekendweer. Morgen zon, wolken en soms een korte regenbui. Op de plaatsen waar sneeuw ligt kan het een tijd koud en mistig blijven. Het wordt maximaal 6 graden. Zondag is het de hele dag droog. Wel zijn er iets meer wolken. In het zuiden kan het grijs zijn door mist. Het wordt 1 tot 7 graden.

In dit journaal vertelden we dat er discussie is over een archief met informatie uit de Tweede Wereldoorlog. We lieten zien dat in Los Angeles duizenden huizen door branden zijn verwoest. En het ging over alcoholvrij bier. Sommige bierbrouwerijen maken daar meer van dan van bier mét alcohol. Dit was het voor nu. Maandag is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Een heel fijn weekend.